

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 28.3.2008 r.
KOM(2008) 159 wersja ostateczna

2008/0064 (COD)

Wniosek

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
dotycząca Europejskiego Roku Twórczości i Innowacji (2009)

(przedstawiona przez Komisję)

UZASADNIENIE

Europejski Rok Twórczości i Innowacji (2009)

1. WPROWADZENIE

Europie potrzebne jest rozwinięcie zdolności twórczych i innowacyjnych z powodów zarówno społecznych, jak i gospodarczych. Rada Europejska wielokrotnie podkreślała kluczową rolę innowacji w zapewnieniu Europie zdolności do skutecznego sprostania wyzwaniom globalizacji i wykorzystania szans z nią związanych. Na przykład w grudniu 2006 r. Rada Europejska stwierdziła, że „Europa potrzebuje podejścia strategicznego, którego celem będzie stworzenie warunków sprzyjających innowacjom, tak by wiedza mogła być wykorzystywana do przygotowywania innowacyjnych produktów i usług”¹. Nowoczesna gospodarka, koncentrująca się na tworzeniu wartości dodanej poprzez lepsze wykorzystanie wiedzy oraz szybkie wprowadzanie innowacji, wymaga upowszechniania potencjału wynikającego z twórczych zdolności w sposób obejmujący ogół ludności. Potrzebne są zwłaszcza takie umiejętności i kompetencje, które umożliwiają ludziom wykorzystywanie szans, jakie niosą zmiany, i otwarcie na nowe idee promujące innowacje i aktywne uczestnictwo w społeczeństwie opartym na wiedzy i charakteryzującym się różnorodnością kulturową.

Potencjał w zakresie innowacyjności wiąże się ściśle z twórczością, rozumianą jako cecha indywidualna, której podstawą są umiejętności i wartości kulturowe i międzyludzkie. Aby w pełni wykorzystać twórczość, musi być ona szeroko rozpowszechniana wśród ludzi. Rada Europejska ponownie zaakcentowała rolę kształcenia i szkolenia jako decydującego czynnika pobudzającego twórczość, innowacje i konkurencyjność w marcu 2007 r., przedstawiając koncepcję „trójkąta wiedzy”, obejmującego edukację, badania naukowe i innowacje².

Program prac „Edukacja i szkolenie 2010”³ oraz wspólnotowe programy działań w zakresie polityki uczenia się przez całe życie i młodzieży, a także w dziedzinach pokrewnych, jak kultura, umożliwiają wymianę doświadczeń i praktycznych wzorców na poziomie europejskim oraz pogłębienie świadomości zaangażowanych podmiotów co do sposobów promowania twórczości i rozwijania innowacyjności. W szczególności zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie⁴ określa europejskie ramy odniesienia obejmujące osiem kompetencji kluczowych (definiowanych jako połączenie wiedzy, umiejętności i postaw) oraz określające szeroki program kształcenia i szkolenia na wszystkich etapach życia. Wiele z tych kompetencji, jak „kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne”, „kompetencje informatyczne”, „umiejętność uczenia się”, „kompetencje społeczne i obywatelskie”, „inicjatywność i przedsiębiorczość” oraz „świadomość i ekspresja kulturalna” ma znaczenie dla twórczości i innowacji w obszarach osobistych, międzyludzkich i międzykulturowych.

¹ Konkluzje Prezydencji – Bruksela, 14-15 grudnia 2006 r., pkt 28.

² Konkluzje Prezydencji – Bruksela, 8-9 marca 2007 r.

³ Edukacja i szkolenie 2010 – powodzenie strategii lizbońskiej zależy od pilnych reform: wspólny raport przyjęty przez Radę i Komisję w dniu 26 lutego 2004 r. Zob. również szczegółowy program prac dotyczący dalszych działań związanych z celami systemów kształcenia i szkolenia w Europie – Dz.U. C 142 z 14.6.2002, s. 1.

⁴ Zalecenie 2006/962/WE, Dz.U. L 394 z 30.12.2006, s. 10.

Ogłoszenie Europejskiego Roku może skutecznie pomóc w sprostaniu wyzwaniom poprzez zwiększenie świadomości obywateli, rozpowszechnianie informacji o dobrych praktycznych wzorcach, stymulowanie badań, twórczości i innowacji oraz pobudzanie dyskusji na temat polityki i jej zmian. Dzięki połączeniu działań na szczeblu wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym oraz umożliwianiu uczestnictwa zainteresowanym podmiotom może to stworzyć efekt synergii w zakresie akcji informacyjnych i uświadamiających oraz sprzyjać skoncentrowaniu dyskusji programowej na konkretnych zagadnieniach.

Celem na 2009 rok jest promowanie twórczości i zdolności innowacyjnych jako kluczowych kompetencji, dostępnych wszystkim. Jest to zgodne z komunikatem Komisji „*Szeroko zakrojona strategia innowacyjna dla UE*”, w której stwierdzono, że „Trzonem polityki powinna być przede wszystkim edukacja, ponieważ stanowi ona główną podporę dla innowacji. Konieczna jest promocja talentów i kreatywności od najwcześniejszych lat”⁵. Istotną rolę wspierającą wobec tej inicjatywy odgrywa zatem program „Uczenie się przez całe życie”. Wsparciem dla Europejskiego Roku będą również, w odpowiednim zakresie, inne polityki i programy dotyczące poszczególnych dziedzin, takich jak przedsiębiorstwa, społeczeństwo informacyjne, badania naukowe, spójność i rozwój obszarów wiejskich.

2. KONTAKST

Twórczość jest cechą ludzką wyrażającą się w wielu dziedzinach i obszarach, począwszy od dzieł sztuki, produktów rzemiosła i projektów, poprzez przełomowe osiągnięcia naukowe, po przedsiębiorczość, również w kontekście społecznym. Wielowymiarowy charakter twórczości oznacza, że podstawą twórczości i innowacji może być wiedza dotycząca wielu różnych dziedzin, zarówno technicznych, jak i innych. Innowacja to pomyślnie urzeczywistnianie nowych idei – twórczość jest jej niezbędnym warunkiem. Nowe produkty, usługi, procesy, strategie i organizacje wymagają tworzenia nowych idei i związków pomiędzy nimi. Dlatego też twórcze myślenie i biegłość w rozwiązywaniu problemów to kompetencje równie niezbędne w kontekście gospodarczym i społecznym, jak i w sztuce i dziedzinach jej pokrewnych.

Wspólne aspekty twórczości i innowacji w kontekście artystycznym oraz techniczno-gospodarczym nie zawsze są dostrzegane w wystarczającym stopniu. Istotnym efektem Roku Twórczości i Innowacji będzie powiązanie tych dwóch kontekstów i pokazanie na konkretnych przykładach, jak wartościowe może być łączne uwzględnienie pojęć twórczości i innowacji w różnorodnych dziedzinach, np. w szkołach, uczelniach oraz organizacjach prywatnych i publicznych.

Ważne, a często niewykorzystane źródło innowacji znajduje się nieraz poza ramami organizacji – jest nim sam użytkownik. Jego potrzeby mogą być punktem wyjścia do opracowywania i projektowania nowych, bardziej konkurencyjnych produktów i usług lub udoskonalania już istniejących. Posiadając odpowiednie kompetencje, użytkownicy mogą nie tylko kreować, jako konsumenci, warunki rynkowe sprzyjające innowacjom, ale także rozwiązywać nieprzewidziane problemy i sami uczestniczyć w opracowywaniu produktów i usług. Korzystne efekty zaangażowania konsumentów są odpowiedzią na pytanie, dlaczego producenci nowych technologii współpracujący ściśle z użytkownikami osiągają sukcesy w zakresie innowacji.

⁵ COM(2006) 502 wersja ostateczna.

Związek pomiędzy kompetencjami a innowacją jest dynamiczny: postawy oraz wiedza i umiejętności ludzi stymulują innowacje, a te z kolei kształtują popyt na umiejętności – zarówno na poziomie społeczeństwa, jak i przedsiębiorstwa. Niemożliwe jest określenie jednego zestawu umiejętności, który byłby receptą na innowacyjny sukces we wszystkich okolicznościach. Procesy innowacyjne mają w coraz większym stopniu charakter sieciowy, wielodyscyplinowy i nastawiony na rozwiązywanie problemów, co powoduje coraz większe zapotrzebowanie na umiejętności ogólne, takie jak umiejętność uczenia się i zdolność do efektywnej interakcji z innymi. Dlatego tak ważne jest rozpatrywanie kompetencji jako połączenia wiedzy, umiejętności i postaw, jak opisano to w zaleceniu dotyczącym kluczowych kompetencji. Postawy wobec zmian mogą być równie ważne, jak kwalifikacje formalne.

Niezbędną podstawę zdolności twórczych i innowacyjnych stanowi motywacja i inicjatywność. Fundamenty tych cech kształtują się we wczesnych fazach rozwoju osobistego. Rozwijaniu twórczości poświęca się znaczną część programu szkolnego w młodszych klasach, ale w toku dalszej nauki jej udział znacznie spada. Jednym z głównych wyzwań stojących przed systemami edukacji jest zatem podtrzymanie u dzieci i młodych ludzi iskry twórczości. Sposobami na to są między innymi większe akcentowanie przedmiotów rozwijających twórczość, opracowywanie nowych metod uczenia się i zachęcanie do różnych aktywności pozalekcyjnych.

Jednocześnie niezbędne w przygotowaniu ludzi do skutecznego i konstruktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, szczególnie w społeczeństwach o coraz większej różnorodności, są kompetencje międzykulturowe i międzyludzkie. Kompetencje obywatelskie przygotowują osoby do pełnego uczestnictwa w życiu obywatelskim na podstawie znajomości pojęć i struktur społecznych i politycznych oraz poczuwania się do aktywnego i demokratycznego uczestnictwa. Wymienione umiejętności i zasoby wiedzy mają zatem istotne znaczenie w pobudzaniu twórczości i innowacyjności.

Rosnąca presja w kierunku rozwijania twórczości, innowacyjności i krytycyzmu oznacza, że tradycyjne metody pedagogiczne, opierające się na bezpośrednim nauczaniu metodą wykładu, nie są już adekwatne. Zastępuje się je modelami bardziej skoncentrowanymi na osobie uczącej się, których podstawą jest czynne zaangażowanie tej osoby w proces refleksji i interpretacji. Uczenie się odbywa się w interakcji z innymi, co prowadzi do twórczego przekształcania praktyk i nawyków społecznych. Kultura organizacji sprzyjająca otwartości i twórczości jest niezbędnym warunkiem wstępnym pomyślnego przebiegu uczenia się i kształtowania innowacyjności.

3. KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ SPODZIEWANE SKUTKI

3.1. Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Z członkami Parlamentu Europejskiego oraz z państwami członkowskimi przeprowadzono nieformalne dyskusje dotyczące organizacji Europejskiego Roku Twórczości i Innowacji na bazie istniejących programów. Treść inicjatywy spotkała się z powszechnym dobrym przyjęciem, a rosnąca liczba prośb o dalsze informacje ze strony szerokich kręgów zainteresowanych podmiotów wskazuje, że istnieje duże zapotrzebowanie na tego rodzaju akcję.

3.2. Spodziewane skutki

W ramach programu prac „Edukacja i szkolenie 2010” powstaje wiele dokumentów, w tym dwuletnie sprawozdania dotyczące współpracy w szerokim zakresie kwestii związanych z kształceniem i szkoleniem, a także zalecenia lub inne niewiążące zasady lub narzędzia dotyczące konkretnych tematów, jak np. uznawanie umiejętności nabytych w ramach nieformalnego bądź pozaformalnego uczenia się lub poradnictwo przez całe życie. Jednak wiele działań i ich produktów adresowanych jest głównie do osób pracujących w sektorze edukacji oraz do decydentów i nie są one wystarczająco dostrzegalne dla ogółu opinii publicznej.

Europejski Rok, koncentrujący się na rozwijaniu twórczości i innowacyjności, stanowiłby okazję do zwrócenia uwagi opinii publicznej na wspomniane efekty programu prac w sposób przystępny i przemawiający do wyobraźni przy jednoczesnym wykorzystaniu wyników analiz oraz zaleceń politycznych zatwierdzonych już na szczeblu europejskim. Dałby również szansę zaangażowanym podmiotom, w tym instytucjom i organizacjom społeczeństwa obywatelskiego działającym na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym lub lokalnym, na wywarcie większego wpływu i rozpropagowanie swoich działań poprzez uczestnictwo w inicjatywie ogółouropejskiej. Europejski Rok przyczyni się zatem do zwiększenia potencjału procesów prowadzonych już w ramach programu prac „Edukacja i szkolenie 2010” i do wytworzenia masy krytycznej działań zmierzających do rozwoju umiejętności związanych z twórczością i innowacją. W ramach Roku zostaną również wykorzystane wyniki Europejskiego Roku Dialogu Międzykulturowego (2008) poprzez zaakcentowanie istotnego znaczenia umiejętności międzyludzkich i międzykulturowych w rozwijaniu twórczości i zdolności innowacyjnych w warunkach różnorodności kulturowej.

Dzięki temu można oczekiwać, że skutki Europejskiego Roku Twórczości i Innowacji będą równie znaczące, jak efekty poprzednich inicjatyw tego typu w dziedzinie edukacji, np. Europejskiego Roku Uczenia się przez Całe Życie (1996) i Europejskiego Roku Edukacji przez Sport (2004). Obecna koncentracja na konkurencyjności, wiedzy i umiejętnościach w kontekście strategii lizbońskiej będzie prawdopodobnie sprzyjać zainteresowaniu uczestników efektami Roku.

Do promowania twórczości i innowacyjności przyczyniają się już, bezpośrednio lub pośrednio, działania w obszarach polityki innych niż edukacja, takich jak przedsiębiorstwa, media, spójność, rozwój obszarów wiejskich oraz badania naukowe. Komisja będzie korzystać z tych działań w celu zwiększenia potencjału Roku.

4. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

4.1. Krótki opis celów działania i proponowanych środków

Ogólnym celem Europejskiego Roku Twórczości i Innowacji jest promowanie twórczości dla wszystkich jako siły napędowej innowacji i jako głównego czynnika rozwoju kompetencji osobistych, zawodowych, społecznych i związanych z przedsiębiorczością w drodze uczenia się przez całe życie.

Zgodnie z pojęciem uczenia się przez całe życie, zatwierdzonym w rezolucji Rady z dnia 27 czerwca 2002 r. w sprawie uczenia się przez całe życie⁶, sposoby promowania twórczości i innowacyjności będą dostosowane do wszystkich poszczególnych etapów uczenia się na przestrzeni życia, od wczesnego uczenia się, poprzez kształcenie i szkolenia obowiązkowe i nadobowiązkowe, a następnie życie zawodowe, aż po okres emerytury. Działania te będą miały zastosowanie zarówno do kształcenia formalnego, jak i nieformalnego i pozaformalnego.

Podobnie jak w przypadku innych „Europejskich Lat” podejmowane będą środki obejmujące kampanie informacyjne i promocyjne oraz wydarzenia i inicjatywy na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym mające na celu przekazanie głównych przesłań i rozpowszechnianie praktycznych wzorców. Działania w ramach Roku będą realizowane za pośrednictwem istniejących programów Wspólnoty, w szczególności programu „Uczenie się przez całe życie” 2007-2013⁷ oraz programu „Kultura” 2007-2013⁸, a także innych programów i inicjatyw, w ramach priorytetów ustalonych dla każdego z tych instrumentów na okres obejmujący rok 2009⁹. Priorytety te obejmują cele zorientowane na poszczególne sektory, takie jak: budzenie i wzmacnianie twórczości i innowacyjności lub opracowywanie innowacyjnych metod pedagogicznych obejmujących twórcze zajęcia artystyczno-naukowe w szkołach; promowanie „trójkąta wiedzy” poprzez tworzenie regionów kształcenia skupionych wokół uniwersytetów, które mają stać się siłą napędową rozwoju regionalnego; wspieranie rozwoju i transferu innowacji poprzez szkolenia zawodowe; promowanie rozwoju osobistego dorosłych poprzez rozwój ich świadomości kulturowej i zdolności twórczej ekspresji i innowacji w drodze kształcenia dorosłych, a także, w odniesieniu do wszystkich etapów uczenia się przez całe życie, działania informacyjne i wydarzenia służące rozpowszechnianiu i praktycznemu stosowaniu wyników.

Aby zagwarantować, że działania organizowane w ramach Roku będą dostosowane do potrzeb i sytuacji w każdym państwie członkowskim, a doświadczenia uzyskane na szczeblu europejskim będą miały jak najdalej idące efekty, prosi się każde państwo członkowskie o powołanie krajowego koordynatora odpowiedzialnego za uczestnictwo danego państwa w Europejskim Roku Twórczości i Innowacji, chyba że jest praktycznie możliwe wykonywanie tych obowiązków przez krajowego koordynatora ds. strategii lizbońskiej. Działania będą koordynowane na szczeblu europejskim przez europejską grupę kierującą, której członkami będą m.in. przedstawiciele koordynatorów krajowych.

4.2. Podstawa prawna

Podstawą dla tej inicjatywy są artykuły 149 i 150 Traktatu WE. Te dwa artykuły są często kojarzone ze sobą zgodnie z podejściem uczenia się przez całe życie, które było potwierdzane w wielu tekstach Wspólnoty (m.in. wymienionych w motywach) od ponad dekady.

4.3. Zasada pomocniczości

Wniosek jest zgodny z zasadą pomocniczości w podobny sposób, jak istniejący już program „Uczenie się przez całe życie”, który będzie istotnym narzędziem realizacji celów Roku.

⁶ Dz.U. C 163 z 9.7.2002, str. 1.

⁷ Decyzja nr 1720/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 listopada 2006 r. (Dz.U. L 327 z 24.11.2006, s. 45): http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/index_en.html.

⁸ Decyzja nr 1855/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 grudnia 2006 (Dz. U. L 372 z 27.12.2006, s. 22).

⁹ http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/call08/prior_pl.pdf

Podobnie jak w przypadku tego programu, cele wniosku nie mogą być osiągnięte w wystarczającym stopniu wyłącznie w drodze działania państw członkowskich, ponieważ samodzielne działania krajowe byłyby pozbawione korzyści wynikających z wymiany doświadczeń i wzorców pomiędzy państwami członkowskimi w wymiarze europejskim, służącej promowaniu kluczowych kompetencji w dziedzinie twórczości i innowacji.

Cele programu mogą być w lepszym stopniu osiągnięte w drodze działania wspólnotowego, ponieważ wspólnym założeniem „Europejskich Lat” jest stawianie czoła wyzwaniom stojącym przed Europą poprzez osiągnięcie masy krytycznej dzięki połączeniu działań zwiększających świadomość opinii publicznej i promowania debaty politycznej.

4.4. Zasada proporcjonalności

Przebieg proponowanych działań jest prosty i opiera się na istniejących programach, przewidując jednocześnie skupienie działań informacyjnych na tematach związanych z Rokiem i nie nakłada nieproporcjonalnych ograniczeń na organy administracyjne zajmujące się jego realizacją.

4.5. Wybór instrumentów

Najwłaściwszym instrumentem zapewniającym pełne zaangażowanie organu prawodawczego w opracowywanie działań związanych z Rokiem jest decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady.

5. WPLYW NA BUDŻET

W założeniu Europejski Rok Twórczości i Innowacji nie wiąże się z koniecznością dodatkowego finansowania. Elastyczność ustalania priorytetów rocznych lub wieloletnich w ramach programu „Uczenie się przez całe życie” i innych programów związanych z celami Roku daje margines finansowy wystarczający do prowadzenia kampanii uświadamiających na skalę podobną, jak w przypadku poprzednich akcji „Europejskich Lat”. Zasoby administracyjne konieczne do realizacji działań w ramach Europejskiego Roku mogą również pochodzić z dotychczasowych budżetów administracyjnych.

Wniosek

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
dotycząca Europejskiego Roku Twórczości i Innowacji (2009)

Tekst mający znaczenie dla EOG

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 149 i 150,

uwzględniając wniosek Komisji¹⁰,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹¹,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów¹²,

stanowiąc zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 251 Traktatu¹³,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Ze względów społecznych i ekonomicznych Europie potrzebne jest rozwinięcie zdolności twórczych i innowacyjnych w celu skutecznego reagowania na rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy: innowacyjność wiąże się ściśle z twórczością rozumianą jako cecha indywidualna i aby w pełni ją wykorzystać, musi być ona szeroko rozpowszechniana wśród ludzi. Wymaga to podejścia opartego na uczeniu się przez całe życie.
- (2) Systemy kształcenia i szkoleń powinny w wystarczającym stopniu i na wszystkich właściwych poziomach skupiać się na rozwijaniu kluczowych kompetencji stanowiących podstawę twórczości i innowacyjności, służącej wypracowywaniu innowacyjnych i oryginalnych rozwiązań w życiu osobistym, zawodowym i społecznym.
- (3) Na posiedzeniu Rady Europejskiej w Lizbonie w dniach 23-24 marca 2000 r. ustalono, że konieczne jest sformułowanie europejskich ram określających nowe umiejętności podstawowe, rozwijane w toku uczenia się przez całe życie, które powinny być głównym elementem działania Europy w obliczu globalizacji oraz przejścia do modelu

¹⁰ Dz.U. C [...] z [...], str. [...].

¹¹ Dz.U. C [...] z [...], str. [...].

¹² Dz.U. C [...] z [...], str. [...].

¹³ Dz.U. C [...] z [...], str. [...].

gospodarki opartej na wiedzy; podkreślono również, że ludzie są głównym zasobem Europy.

- (4) W komunikacie Komisji „Urzeczywistnianie europejskiego obszaru uczenia się przez całe życie” oraz w przyjętej następnie rezolucji Rady z 27 czerwca 2002 r. w sprawie uczenia się przez całe życie¹⁴ uznano kształcenie „nowych umiejętności podstawowych” za priorytet oraz podkreślono, że uczenie się przez całe życie musi obejmować okres od wieku przedszkolnego do wieku emerytalnego.
- (5) W zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie¹⁵ określono m.in. takie kategorie, jak „kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne”, „umiejętność uczenia się”, „kompetencje informatyczne”, „inicjatywność i przedsiębiorczość”, „świadomość i ekspresja kulturalna” oraz „kompetencje społeczne i obywatelskie”.
- (6) Podczas posiedzenia w dniach 8-9 marca 2007 r. Rada Europejska stwierdziła, że kształcenie i szkolenie są niezbędnymi warunkami wstępnymi dobrego funkcjonowania trójkąta wiedzy (edukacja, badania, innowacja) i odgrywają kluczową rolę w pobudzaniu wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy. Wezwała ona również do zwrócenia szczególnej uwagi na stymulowanie potencjału małych i średnich przedsiębiorstw, w tym działających w sektorach kultury i twórczości, zważywszy na ich rolę w pobudzaniu wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy i innowacji.
- (7) Ogłoszenie Europejskiego Roku Twórczości i Innowacji może skutecznie pomóc w sprostaniu wyzwaniom stojącym przed Europą poprzez zwiększenie świadomości obywateli, rozpowszechnianie informacji o dobrych praktycznych wzorcach oraz stymulowanie badań i dyskusji na temat polityki. Stworzenie środowiska sprzyjającego jednoczesnemu dążeniu do tych celów na szczeblach europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym może przynieść w efekcie większą synergię i masę krytyczną, niż działania podejmowane osobno na poszczególnych poziomach.
- (8) Ponieważ propagowanie twórczości i innowacyjności w drodze uczenia się przez całe życie pokrywa się z celami prowadzonych już programów, w szczególności programu „Uczenie się przez całe życie”¹⁶, cele Roku mogą być realizowane w ramach tego programu i ustalonych przezeń marginesów dotyczących określania priorytetów finansowania w ujęciu rocznym i wieloletnim; programy i polityka w innych dziedzinach, jak przedsiębiorczość, spójność, rozwój obszarów wiejskich, badania naukowe i społeczeństwo informacyjne, również przyczyniają się do promowania twórczości i innowacyjności i mogą stanowić wsparcie dla tej inicjatywy w odpowiadających im ramach prawnych.
- (9) Ponieważ cele niniejszej decyzji nie mogą być w stopniu wystarczającym osiągnięte przez państwa członkowskie i w związku z tym mogą być w lepszym stopniu

¹⁴ Dz.U. C 163 z 9.7.2002, str. 1.

¹⁵ Zalecenie 2006/962/WE, Dz.U. L 394 z 30.12.2006, s. 10.

¹⁶ Decyzja nr 1720/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 listopada 2006 (Dz. U. L 327 z 24.11.2006, s. 45).

osiągnięte na poziomie wspólnotowym, Wspólnota może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu.

- (10) Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tymże artykule, niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Przedmiot

Rok 2009 ogłasza się Europejskim Rokiem Twórczości i Innowacji.

Artykuł 2

Cele

1. Ogólnym celem Europejskiego Roku Twórczości i Innowacji jest wspieranie działań państw członkowskich zmierzających do propagowania rozwoju twórczości, w drodze uczenia się przez całe życie, jako siły napędowej innowacji i jako głównego czynnika rozwoju kompetencji osobistych, zawodowych, społecznych i związanych z przedsiębiorczością, a także pomyślności wszystkich członków społeczeństwa.

2. Konkretnym celem Europejskiego Roku Twórczości i Innowacji jest zaakcentowanie m.in. następujących czynników, mogących przyczynić się do promowania twórczości i innowacyjności:

a) stworzenie warunków sprzyjających innowacji, elastyczności i łatwości dostosowywania się w świecie ulegającym szybkim zmianom, a także sprzyjających twórcemu zagospodarowywaniu różnorodności; uwzględnić należy przy tym wszystkie formy innowacji, również w wymiarze społecznym i związanym z przedsiębiorczością;

b) pobudzanie wrażliwości estetycznej, rozwoju emocjonalnego, myślenia lateralnego i intuicji oraz sprzyjanie twórczości u wszystkich dzieci od najmłodszych faz rozwoju, w tym w ramach opieki przedszkolnej;

c) zwiększanie świadomości tego, jak istotna jest twórczość, innowacyjność i przedsiębiorczość dla rozwoju osobistego, a także dla wzrostu gospodarczego i zatrudnienia; sprzyjanie nastawieniu na przedsiębiorczość, szczególnie u młodych ludzi;

d) promowanie kształcenia podstawowych i zaawansowanych zdolności matematycznych, technicznych i w zakresie nauk ścisłych, które sprzyjają innowacjom technologicznym;

e) kształtowanie otwartości na zmiany, twórczości i umiejętności rozwiązywania problemów jako kompetencji, które sprzyjają innowacji i znajdują zastosowanie w różnych kontekstach zawodowych i społecznych;

- f) upowszechnianie i wyrównywanie dostępności rozmaitych twórczych form autoekspresji we wszystkich środowiskach edukacji formalnej, a szczególnie w kluczowym okresie rozwoju poznawczego młodych ludzi, aby nie ograniczać możliwości rozwoju osobistego niektórych osób;
- g) upowszechnianie wśród ludzi świadomości faktu, że w okresie gwałtownych zmian technologicznych i globalnej integracji twórczość, wiedza i elastyczność są istotne dla dostatniego i satysfakcjonującego życia; kształtowanie w ludziach umiejętności zwiększających ich szanse zawodowe w dziedzinach, w których znaczącą rolę odgrywa twórczość i innowacyjność;
- h) propagowanie bliższych związków pomiędzy środowiskami sztuki i biznesu a szkołami i uczelniami;
- i) rozwijanie twórczości i innowacyjności w drodze nieformalnych i pozaformalnych zajęć dla młodzieży;
- j) zachęcanie osób pozostających poza rynkiem pracy do rozwijania potencjału twórczego sprzyjającego samorealizacji, a w przypadku osób poszukujących pracy – do rozwijania cech zwiększających ich atrakcyjność dla pracodawców;
- k) promowanie projektowania jako działalności twórczej przyczyniającej się znacznie do innowacji, a także rozwijanie umiejętności w zakresie zarządzania innowacją i kierowania pracami projektowymi, w tym upowszechnianie podstawowych pojęć dotyczących ochrony własności intelektualnej;
- l) podkreślanie otwartości na różnorodność kulturową jako środka sprzyjającego komunikacji międzykulturowej i wzajemnym inspiracjom artystycznym; oraz
- m) rozwijanie twórczości i innowacyjności w organizacjach prywatnych i publicznych poprzez szkolenia oraz motywowanie organizacji do lepszego wykorzystywania potencjału twórczego osób – zarówno pracowników, jak i klientów lub użytkowników.

Artykuł 3

Środki

Cele wymienione w art. 2 realizowane są następującymi środkami na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym lub lokalnym, powiązanymi z celami i tematami Europejskiego Roku Twórczości i Innowacji:

- a) konferencje, imprezy i inicjatywy promujące debaty i zwiększające świadomość istotnej wagi twórczości i innowacyjności;
- b) kampanie informacyjne i promocyjne upowszechniające główne przesłania Roku;
- c) określanie praktycznych wzorców i rozpowszechnianie informacji na temat promowania twórczości i innowacyjności;
- d) badania i sondaże w skali Wspólnoty lub w skali krajowej.

W uzupełnieniu działań współfinansowanych przez Wspólnotę zgodnie z art. 6 Komisja lub państwa członkowskie mogą określić inne działania przyczyniające się do realizacji celów Roku i zezwolić na stosowanie nazwy Roku w ich promowaniu, o ile przyczyniają się one do realizacji celów wymienionych w art. 2.

Artykuł 4

Współpraca z państwami członkowskimi

Każde państwo członkowskie powołuje krajowego koordynatora odpowiedzialnego za uczestnictwo danego państwa w Europejskim Roku Twórczości i Innowacji, chyba że jest praktycznie możliwe wykonywanie tych obowiązków przez krajowego koordynatora ds. strategii lizbońskiej. Koordynator zapewnia koordynację działań związanych z Europejskim Rokiem Twórczości i Innowacji na szczeblu krajowym.

Artykuł 5

Koordynacja na poziomie europejskim

Komisja zwołuje spotkania koordynatorów krajowych w celu koordynacji realizacji Europejskiego Roku Twórczości i Innowacji na poziomie europejskim oraz w celu wymiany informacji na temat jego realizacji na poziomie krajowym.

Artykuł 6

Finansowanie

Bez uszczerbku dla możliwości wsparcia Roku ze środków programów i polityki w innych dziedzinach – jak przedsiębiorstwa, spójność, badania naukowe, społeczeństwo informacyjne – współfinansowanie na szczeblu europejskim działań w ramach Roku odbywa się zgodnie z priorytetami i zasadami mającymi zastosowanie do prowadzonych już programów w dziedzinie kształcenia i szkoleń, w szczególności programu „Uczenie się przez całe życie”.

Artykuł 7

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie w dniu następującym po dniu jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 8

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący
[...]

W imieniu Rady
Przewodniczący
[...]